

De WG “Duurzame Overheidsopdrachten” van de ICDO

Activiteiten 2022

Op 11 januari 2022 heeft de werkgroep zich gebogen over de uitwisseling van beleidsinitiatieven bij gewesten en federale overheid rond duurzame overheidsopdrachten. Daarnaast kwam de opmaak van een advies rond nieuwe Ecodesign Richtlijn te sprake (zomer 2022), de afstemming tussen de gewesten en het federale niveau m.b.t. het *Circular and Fair ICT Pact* (zie verder), evenals de deelneming aan de Europese *SPP Next* en *GPP Advisory Group* meetings van 18 mei 2022 (virtueel) en 13/14 december 2022 in Slovenië.

Omzendbrief duurzame aankopen

Het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling voorziet de herziening van de Omzendbrief van 16 mei 2014 - Integratie van duurzame ontwikkeling, met inbegrip van sociale clausules en maatregelen ten voordele van kleine en middelgrote ondernemingen, in het kader van overheidsopdrachten geplaatst door federale aanbestedende instanties.

In de zomer van 2022 werd een kadernota opgesteld tussen het FIDO en de FOD Kanselarij (dienst overheidsopdrachten) die inspiratie moet bieden voor de opmaak van een nieuwe tekst.

Vorming federale aankopen

In 2022 werd er extra aandacht besteed aan de vorming van federale aankopers. In het kader van de basisopleiding voor de federale aankopers werd een module rond maatschappelijk verantwoord aankopen ingelast. Een 30-tal Franstalige en Nederlandstalige aankopers waren aanwezig op de vorming van 30 en 31 maart 2022 evenals de vormingsmomenten van 10 en 17 oktober 2022. Het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen heeft daarnaast meer specifiek de genderproblematiek in overheidsopdrachten toegelicht op 11 oktober 2022. Verder werden voorbereidingen getroffen tussen de FOD BOSA en het FIDO met het oog op de organisatie van een Seminarie Social Responsible Procurement op 24 januari 2023.

Projecten: LEVP

Het FIDO heeft een subsidie toegekend aan de NGO Electronic Watch voor de uitbouw van een *Low Emission Vehicle Programme* dat de transparantie op arbeids- en mensenrechten in de toevoerketens van batterijen en elektronische stuurapparatuur voor wagens op het oog heeft. In 2022 onderzocht de stuurgroep gegevens van grote Europese overheidsaankopers van wagens. In een tweede instantie zal de bevraging van en de dialoog met wagenleveranciers op het programma staan.

Afstemming tussen gewestvertegenwoordigers in het kader van de werkzaamheden van het Circulair and Fair ICT Pact

Op 14 juni 2021 ondertekende de federale Minister voor Duurzame Ontwikkeling samen met verschillende andere internationale overheidsvertegenwoordigers het Circulair and Fair ICT Pact. Het Pact is een initiatief onder het *UN One Planet Network* en focust op overheidsopdrachten in de ICT-sector. Het doel van dit initiatief is om publieke en private aankopers meer duurzame (circulaire, milieuvriendelijke en eerlijke) ICT te laten aankopen en hierrond onderling kennis te delen. De gemeenschappelijke ambitie is om op die manier een duurzame transitie in de ICT industrie (m.b.t. laptops, smartphones en andere IT producten) te creëren tegen 2030. Het pact zal daartoe een netwerk met internationale peers (overheidsexperten en aankopers) opzetten om bestaande criteria, clausules, pilots, goede praktijken enz. met elkaar te delen.

Een aantal vertegenwoordigers van Belgische federale en gewestelijke overheidsdiensten, waaronder het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling (FIDO), Service Public Wallonie, Brussel Leefmilieu, Vlaamse Overheid (Departement Omgeving Vlaanderen, Vlaanderen Circulair), hebben onderzocht hoe ze de handen in elkaar kunnen slaan om een concrete invulling te geven aan het Circulair and Fair ICT Pact op Belgisch niveau. De vertegenwoordigers van deze diensten vergaderden op regelmatige momenten in een Belgische stuurgroep.

In het kader van dit initiatief werden reeds in 2021 verschillende lerende netwerksessies georganiseerd waarbij een 80-tal Belgische ICT aankopers betrokken waren. Begin 2022 werd gezocht naar private en overheidspartners om een vervolg te geven aan dit initiatief op Belgische bodem, echter zonder resultaat.

Tevens werden in 2021 lerende netwerken rond ethisch verantwoorde aankopen opgestart met een 20-tal aankopers van steden en regio's uit België, Denemarken, Finland, Italië, Nederland, Oostenrijk, Noorwegen, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Zweden. De netwerken concentreerden zich op mogelijkheden om een antwoord te geven op de problematiek in de toevoerketens van ICT m.b.t. arbeidsomstandigheden en mensenrechten. Voor 2022 werd aandacht besteed aan de problematiek van ketenzorg (due diligence), certificeringsmogelijkheden, ethische aspecten in de batterijenproblematiek, blootstelling van arbeiders aan chemische stoffen in het productieproces en tenslotte de problematiek rond arbeidscondities in de recyclage en afvalfasen. Het initiatief runde af met een 10-tal workshops over twee jaar.

De eindrapporten van al deze lerende netwerken onder het CFIT-initiatief zijn terug te vinden op www.gidsvoorduurzameaankopen.be/nl/networking-ict-2021.

Adviesverlening ICT raamcontract

Op vraag van de FOD BOSA heeft het FIDO op 23 september een advies afgeleverd met het oog op de integratie van duurzame ontwikkelingsaspecten in de nieuwe raamovereenkomst FORCMS_PC-144 raamcontract voor laptops, desktops, ruggedized toestellen, 2-in-1 toestellen, beeldschermen, aanverwante accessoires en diensten. De totale opdracht voorziet een maximale uitgave van 275 miljoen euro (excl.btw) voor de komende 4 jaar, maar doet een raming op 200 miljoen euro op basis van de inschatting van de afnemende overheidsorganisaties. De aanbevelingen van het FIDO-advies baseerden zich op ervaringen

van de lerende netwerken met Belgische ICT aankopers die in 2021 waren georganiseerd. De hoofdaccenten concentreerden zich op de concretisering van de volgende thema's:

- 1) Algemene maatschappelijke verantwoordelijkheid
- 2) Energie en klimaat
- 3) Materialen, grondstoffen & circulaire Economie
- 4) Milieu en gezondheid
- 5) Sociale aspecten
- 6) Arbeidsaspecten in de keten
- 7) Tussentijdse rapportering en KPI's

Advies aan de Europese Commissie rond Europese indicatoren duurzame aankopen

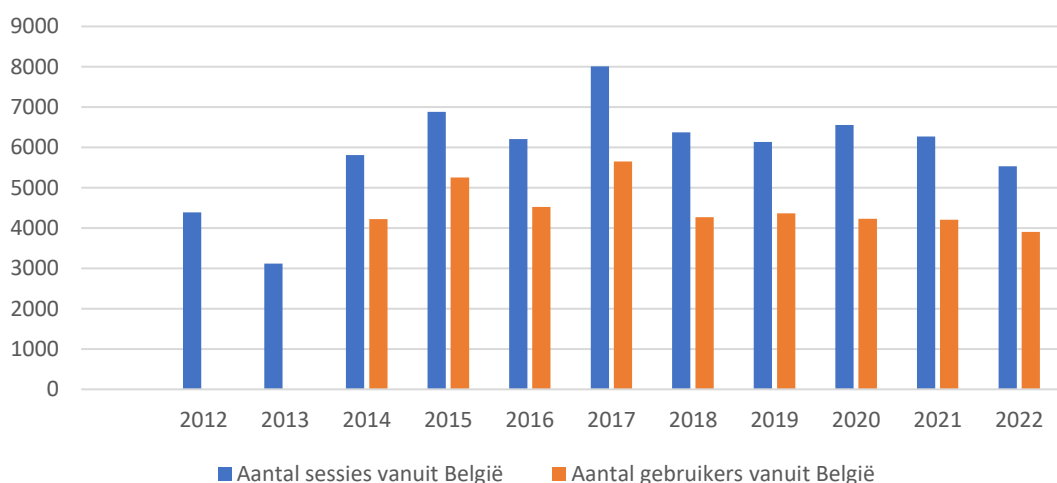
In het verleden heeft de ICDO werkgroep duurzame overheidsopdrachten aanzienlijke inspanningen geleverd rond het opzetten van een (vrijwillig) monitoring van duurzame overheidsopdrachten via e-notification. Het systeem is sinds 2018 operationeel. De Europese Commissie heeft daartoe vragen gesteld aan verschillende leden van de werkgroep met het oog op mogelijkheden voor een gelijkaardige implementatie via de Europese TED monitoring. Overlegmomenten op Belgisch niveau vonden plaats op 9 juni, 31 augustus, 28 oktober en 6 december 2022. Een advies voor de Europese indicatoren duurzame aankopen van de Belgische werkgroep aan de Europese Commissie wordt voorbereid tegen januari 2023.

Instrumentarium duurzame overheidsopdrachten

Professionele aankoopexperten kunnen terecht op de [Gids voor Duurzame Aankopen](#) voor aanwijzingen om hun overheidsopdrachten circulair, innovatief, milieuvriendelijk, sociaal en ethisch verantwoord te maken. Naast regelgevende en beleidsinformatie verwijst de gids ook naar goede praktijken, voorbeeldbestekken, labels, criteria en clausules. De gids bevat ook heel wat fiches, gebundeld per productgroep, die een hulp moeten zijn voor aankopers in de voorbereiding van hun bestek.

De informatie op de gids wordt gecoördineerd vanuit het FIDO maar is vaak het resultaat van samenwerking tussen verschillende diensten en experts.

Consultatie van www.gidsvoorduurzameaankopen.be

Periode	Aantal sessies vanuit België	Aantal nieuwe sessies vanuit België	Aantal gebruikers vanuit België	Aantal nieuwe gebruikers vanuit België	Gemid. verblijfsduur per sessie	Pagina's per sessie
					(min)	
1/12/2011 - 1/12/2012	4392	61%			3:49	
1/12/2012 - 1/12/2013	3118	70,00%			2:59	
1/12/2013 - 1/12/2014	5812	64,20%	4223	1203	4:27	5:53
1/12/2014 - 1/12/2015	6884	66.5%	5254	1360	3:40	5.09
1/12/2015 – 1/12/2016	6206	66.74%	4527	1295	3:55	4:51
1/12/2016 – 1/12/2017	8010	69.56%	5647	1716	3:02	4.51
1/12/2017 – 1/12/2018	6377	61.34%	4267		3:34	5.03
1/12/2018 – 1/12/2019	6135	63%	4364		3:11	5.19

1/12/2019 – 1/12/2020		6557	60% van aantal mondiale bezoeken	4230		3:47	5:23
1/12/2020 – 1/12/2021		6272	30%	4208		3:46	5:20
1/12/2021 - 1/12/2022		5532		3901	3801	2:56	4,29